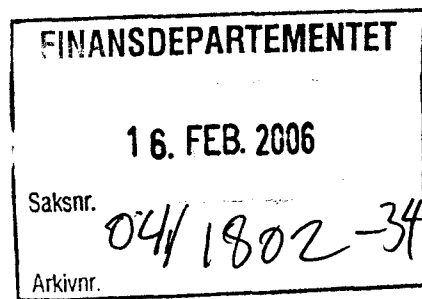

Finansdepartementet

Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 04/1802 FM KNH

Vår ref.: 200200095

Oslo 15.02.2006

Høring - nytt kapitaldekningsregelverk - utkast til lovendringer

Det vises til Finansdepartementets brev datert 15. desember 2005 der det bes om Sparebankforeningens syn på utkast til lovregler for implementering i norsk lov av nye kapitaldekningsregler fra EU.

Det blir i høringsbrevet opplyst at målet med lovutkastet, er at lovbestemmelsene skal gi oversikt over hovedelementer og struktur i kapitaldekningsregelverket. Videre er opplyst at lovbestemmelsene skal gi tilstrekkelige hjemler til å fastsette forskrifter som gjennomfører de nærmere krav i direktivet. Når det gjelder prinsipper for gjennomføring, har foreningen merket seg postulatet om at det bør legges vekt på hensynet til mest mulig like rammebetingelser for institusjonene og behov for at regelverket i størst mulig grad blir gjennomført og praktisert på samme måte i medlemslandene.

Sparebankforeningen deler departementets vurderinger av overordnede prinsipper for gjennomføringen i norsk rett. Det er av avgjørende betydning for norske sparebanker at regelverket blir implementert som i EØS-området for øvrig uten innføring av særnorske krav.

Ad §25 i Sparebankloven

Bestemmelsen er foreslått opphevet.

Sparebankforeningen støtter dette forslaget, som etter vårt syn utgjør en fornuftig forenkling. Denne teknikken er for øvrig i tråd med senere års praksis der en har lagt generelle bestemmelser til den generelle lovgivingen, uten samtidig å ha likelydende paragrafer i særlovgivingen.

Ad pkt 6.8 i høringsnotatet – regler om høyeste engasjement med enkeltkunde

I høringsnotatets pkt 6.8 fastslås at direktivendringene om store engasjementer ikke medfører behov for lovendring.

Sparebankforeningen er enig i at CRD ikke medfører behov for endringer av fvl § 2-10. Foreningen vil likevel gjøre oppmerksom på at CRD innebærer store endringer i reguleringen av store engasjementer, og at dette nødvendiggjør en gjennomgang av forskriften om store engasjementer. Vi viser i den anledning til vårt svar til Finansdepartementet datert 10. januar

i år til høringssak om behandlingen av garantier og kredittderivater ved beregning av kapitaldekning og store engasjementer, og som omhandler viktige spørsmål i tilknytning til forskriften.

Ad fvl ny § 2-9 Krav til virksomheten

Sparebankforeningen støtter at proporsjonalitetsprinsippet fastsettes i loven, som foreslått i siste ledd.

Ad fvl ny § 2-9a

- Annet ledd fastslår at det samlede beregningsgrunnlaget for kapitaldekningsberegningen er summen av beregningsgrunnlaget for kredittrisiko, markedsrisiko, operasjonell risiko og annen risiko.

Sparebankforeningen vil bemerke at verken CRD eller bakenforliggende Basel II inneholder et beregningsgrunnlag for "annen risiko". Foreningen er heller ikke kjent med at andre land i sitt arbeid med implementeringen av CRD har foreslått et slikt nytt element i beregningsgrunnlaget for kapitaldekningen. Også av hensyn til norske banker som opererer i det internasjonale penge- og kapitalmarkedet og som baserer sin kommunikasjon i dette markedet på internasjonale standarder, er det viktig at det ikke innføres regler som er særnorske og som disse investorene ikke vil forstå meningen med. Vi vil minne om de sentrale prinsipper for gjennomføringen i norsk rett og som departementet selv har slått fast i høringsnotatets pkt. 6.1.1. der det innledningsvis heter: "Ved gjennomføring i Norge bør det legges vekt på hensynet til mest mulig like rammebetingelser for institusjonene og behovet for at regelverket i størst mulig grad blir gjennomført og praktisert på samme måte i medlemslandene". Etter Sparebankforeningens oppfatning bryter forslaget om å innføre en sekkepost i form av et beregningsgrunnlag for "annen risiko" med dette prinsippet. Samtidig erkjenner foreningen at det eksisterer risiki som ikke er dekket av beregningsgrunnlaget i pilar 1 som konsentrasjonsrisiko og renterisiko i bankporteføljen. Det synes imidlertid å være etablert internasjonal praksis for at slike risiki skal utgjøre sentrale tema ved pilar 2-gjennomgangen (både ICAAP og SREP).

- Samme paragraf fastslår at beregningsgrunnlaget for markedsrisiko skal fastsettes med utgangspunkt i regler bestemt i forskrift eller med utgangspunkt i interne risikostyringsmodeller. *Foreningen vil påpeke at kravene knyttet til anvendelse av interne risikostyringsmodeller for kapitaldekningsformål også følger av forskrift. Ordet "eller" blir derfor misvisende. Tilsvarende språklige uklarhet finnes i bestemmelsen om beregningsgrunnlaget for kredittrisiko.*
- Samme paragraf tredje siste ledd slår fast at "beregningssgrunnlaget for operasjonell risiko skal fastsettes som; en andel av gjennomsnittlig inntekt (grunnleggende metode),en indikator på tapserfaring fastsatt av departementet (standard metode) eller....."

Sparebankforeningen reiser spørsmål ved om det av pedagogiske grunner kan være behov for en nærmere vurdering av begrepsbruken fordi det kan oppstå forvirring i forhold til sentrale begreper benyttet i beregningsmetodene for kredittrisiko. Innenfor

operasjonell risiko er foreslått begrepet "den grunnleggende metode" som oversettelse av den enkleste metode, "Basic Indicator". Et mulig problem ved denne oversettelsen er at det også eksisterer en grunnleggende metode på kredittsiden og som i den sammenheng ikke er den enkleste (intern rating). Når det gjelder den nest mest avanserte metoden innenfor operasjonell risiko benevnes denne standardmetoden. På kredittsiden er standardmetoden derimot den enkleste beregningsmetoden.

- **bruk av data og forholdet til personopplysningslovgivingen (pkt 6.9 i høringsnotatet)**

Kredittilsynet peker i høringsnotatet på at Personopplysningsloven, personopplysningsforskriften og Datatilsynets konsesjoner innebærer begrensninger i institusjonenes mulighet til å behandle og oppbevare personopplysninger. Ifølge tilsynet vil de begrensningene som følger av Personopplysningsloven kunne føre til at institusjonene i praksis ikke kan oppnå en kvalitet på informasjonen som gjør at de får full effekt av en IRB-metode. Med denne bakgrunn har Kredittilsynet foreslått at det tas inn en lovhjemmel som gjør unntak fra, eller gir hjemmel i forskrift for å gjøre unntak fra Personopplysningsloven. Slik hjemmel er foreslått inntatt fvl ny § 2-9a fjerde ledd nr 3 samt tilsvarende i verdipapirhandeloven, og der det heter at departementet i forskrift kan fastsette bestemmelser om bruk av interne målemetoder (modeller).

Sparebankforeningen støtter forslaget om en forskriftshjemmel i loven, men anbefaler at det utarbeides et selvstendig lovgrunnlag for bruk av personopplysninger i et IRB-system i form av nye paragrafer som supplerer forslaget til fvl ny § 2-9a. Etter vårt syn bør myndighetene i lovs form angi behandlingsformålet og trekke opp hoveddrammene for behandlingen i forbindelse med etablering og bruk av IRB-systemer og andre lignende interne målemetoder for måling av kredittrisiko. I forskriften kan det gis mer detaljerte og veltilpassede behandlingsregler. Begrunnelsen for dette er nødvendigheten av et klart og uomtvistelig behandlingsgrunnlag for å kunne gjøre begrunnede avvik fra normalordningene i personopplysningsloven i tråd med de føringer som følger av pol § 5 om en "særskilt lov som regulerer behandlingsmåten". Vi viser for øvrig til fellesbrev fra FNH og Sparebankforeningen datert 16. januar 2006 til Kredittilsynet der det er gitt en omfattende redegjørelse for de to foreningers omforente posisjon til dette spørsmålet.

I nevnte brev er konkret foreslått følgende nye lovbestemmelse:

"Forslag til ny fvl § 2-9b <samt tilsvarende for ny § 8-10B i vphl>

Behandling av kundeopplysninger ved bruk av interne målemetoder

(1) Personopplysningsloven av 14. april 2000 nr. 31 gjelder ved behandling av kredittopplysninger og andre kundeopplysninger i forbindelse med etablering og bruk av systemer for interne målemetoder ved finansinstitusjonens beregning av kapitalkrav for kredittrisiko etter reglene i §§ 2-9 og 2-9a. Med systemer for interne målemetoder menes her finansinstitusjonens modeller, arbeids- og beslutningsprosesser for kredittgivning og kredittstyring, kontrollmekanismer, IT-systemer og interne retningslinjer som er knyttet til klassifisering og kvantifisering av institusjonens

kredittrisiko og annen relevant risiko. Personopplysningslovens bestemmelser i §§ 19-21 om informasjonsplikt gjelder likevel ikke.

(2) Finansinstitusjonen kan behandle personopplysninger som inngår i et system for interne målemetoder uten at samtykke er innhentet fra berørte kunder. Utlevering kan bare skje når det er nødvendig for å tilfredsstille styrings-, kontroll- eller rapporteringskrav som er fastsatt i lov eller i medhold av lov. Det samme gjelder slike krav fastsatt av finansinstitusjonen eller dets morselskap når kravene er begrunnet i soliditetsmessige forhold.

(3) Ved førstegangsetablering av et kredittengasjement skal finansinstitusjonen på en klar og forståelig måte informere kunden om formålet med og de viktigste egenskaper ved et system for interne målemetoder, hvem som er behandlingsansvarlig, hvilke typer personopplysninger som vil bli behandlet, hvor opplysningene hentes fra, oppbevaringstid, og om opplysningene vil bli utlevert og eventuelle mottakere. Kundene skal også opplyses om innsynsretten etter personopplysningsloven § 18.

(4) Finansdepartementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om finansinstitusjonens behandling av personopplysning i forbindelse med etablering og bruk av system for interne målemetoder, herunder regler om informasjonsplikt samt lagring og utlevering av personopplysninger.”

ad fvl § 2-9b Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging

Prinsippet om forholdsmessighet står helt sentralt i CRD og i arbeid utført av CEBS vedr. pilar 2. Dette faktum er også erkjent av Kredittilsynet hvor det i merknadene til § 2-9 heter at *”Forholdsmessighetsprinsippet gjelder for øvrig også for kravene som stilles til institusjonens strategi og prosess for å vurdere kapitalbehovet (ICAAP) og for tilsynsmyndighetenes gjennomgang av institusjonenes kapitalbehov”*

Mens § 2-9 eksplisitt nevner at forholdsmessighet gjelder, er det ikke mulig å lese av 2-9b at tilsvarende gjelder i forhold til pilar 2. Sparebankforeningen vil understreke at det særlig i forhold til det som går på vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging, er viktig å fastslå at prinsippet om forholdsmessighet gjelder. Vi ber derfor om at bestemmelsen reformuleres slik at dette kommer klart frem.

ad fvl § 2-9c Opplysningskrav (pkt 6.7 i høringsnotatet om forholdet til noteopplysningene etter regnskapsreglene)

Bestemmelsen reflekterer pilar 3 rammeverket i Basel II. Formålet er å bidra til økt markedsdisiplin.

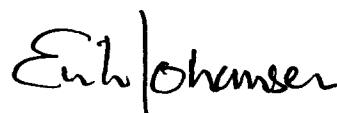
Annet ledd gir hjemmel for Finansdepartementet til å fastsette nærmere forskrifter om institusjonens offentliggjøring av informasjon, samt krav til dokumentasjon.

- *Sparebankforeningen er enig i at det bør gis en separat lovhjemmel for departementet til å gi nærmere regler om offentliggjøring. Vi er enig at den beste løsning ikke er å gjennomføre pilar 3-kravene ved en hjemmel i årsregnskapsforskriften, men heller regulere det direkte i kapitaldekningsregelverket. Det kan bemerkes at pilar 3 går klart lenger enn IFRS 7 og som revidert årsregnskapsforskrift vil bygge på.*
- *Sparebankforeningen ber om at opplysningskravene utformes slik at prinsippet om forholdsmessighet også gjøres gjeldende i forhold til opplysningskravene.*

Med vennlig hilsen
Sparebankforeningen i Norge

Arne Hyttnes
Administrerende direktør

Erik Johansen
Assisterende direktør